

Sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma

Brošura za obveznike Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma

Brošura je napravljena u sklopu Twinning light projekta „Jačanje borbe protiv pranja novca“ koji Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma sprovodi sa Ujedinjenim Kraljevstvom i namijenjena je osiguravajućim društvima

Pojam pranja novca i finansiranja terorizma

- Pranje novca je proces prikrivanja porijekla novca ili druge imovine koja potiče iz krivičnog djela, kako bi se prikazalo da su legalno stečeni i obezbijedilo njihovo dalje nesmetano korišćenje.
- Finansiranje terorizma je takođe prikrivanje izvora i svrhe sredstava, kako bi se iskoristila za finansiranje terorističkih akata, terorista ili terorističkih organizacija.
- Da bi se prikrilo porijeklo i trag novca ili druge imovine koja potiče od krivičnog djela, mogu se koristiti finansijske ili druge institucije i lica.

Zakon i podzakonski akti

Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, prečišćeni tekst (Sl. list Crne Gore br. 14/07 od 21.12.2007, 04/08 od 17.01.2008, 14/12 od 07.03.2012)

Pravilnici:

- Pravilnik o indikatorima za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija
- Pravilnik o indikatorima STR
- Pravilnik o načinu rada ovlašćenog lica, načinu sprovođenja unutrašnje kontrole, čuvanju i zaštiti podataka, načinu vođenja evidencija i osposobljavanju zaposlenih
- Pravilnik o načinu dostavljanja podataka o gotovinskim transakcijama u vrijednosti od 15.000 eura i više i sumnjivim transakcijama USPNFT
- Pravilnik o izradi smjernica za analizu rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Obveznici

U skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, mjere za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma preduzimaju se prije, prilikom i nakon svih poslova primanja, ulaganja, zamjene, čuvanja ili drugog raspolaganja novcem ili drugom imovinom, odnosno transakcija za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

U obveznike, između ostalih, spadaju:

- društva za životno osiguranje
- filijale stranih osiguravajućih društava za životno osiguranje
- društva za posredovanje i društva za zastupanje u osiguranju u dijelu koji se odnosi na životno osiguranje

Nadzor nad sprovođenjem Zakona o SPNFT i propisa donijetih na osnovu njega za ove obveznike vrši **Agencija za nadzor osiguranja**.

Zadaci i obaveze obveznika

- Provjera identiteta i praćenje poslovanja klijenta
- Analiza rizika
- Sprovođenje mjera kontrole klijenta
- Utvrđivanje stvarnog vlasnika
- Pribavljanje podataka o klijentu, poslovnom odnosu, proizvodu i transakciji
- Praćenje poslovnih aktivnosti
- Obaveza izučavanja o sumnjivim kao i o transakcijama koje se izvršavaju u gotovom novcu u iznosu od najmanje 15.000 EUR
- Sprovođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima u većinskom vlasništvu u stranim državama
- Određivanje ovlašćenog lica i njegovog zamjenika
- Unutrašnja kontrola

Nadzor

Nadzorni organ, u ovom slučaju Agencija za nadzor osiguranja, dužna je da, prije sprovođenja svake kontrole, informiše upravu za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma o aktivnostima nadzora koji planiraju da preduzmu i, po potrebi, koordiniraju i usklade svoje aktivnosti u vršenju nadzora nad sprovođenjem ovog zakona.

Ukoliko inspeksijske kontrole procijene da u vezi sa nekom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, ili ukoliko utvrde činjenice koje mogu biti dovedene u vezu sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma, Agencija za nadzor osiguranja je dužna da odmah, bez odlaganja, obavijesti o tome USPNFT.

- Vlasnik polise vrši izmjene ugovora o osiguranju zahtijevajući polisu sa većom premijom ili da sa mjesečnog plaćanja pređe na godišnje ili paušalno plaćanje premija što ne korepondira sa njegovim imovinskim stanjem.
- Otkazivanje polise osiguranja ubrzo nakon sklapanja ugovora o osiguranju, posebno kada se radi o polisi sa visokom premijom.
- Klijent prihvata nepovoljne uslove u ugovoru o osiguranju s obzirom na njegovo zdravstveno stanje ili starosno doba.

Kaznene odredbe

Indikatori za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija

- Obveznik je dužan da pri utvrđivanju osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i drugih okolnosti u vezi sa sumnjom, koristi listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija.

- Neki od indikatora su:

- Plaćanja velikih iznosa premija osiguranja.
- Zahtjev korisnika osiguranja da se novac od osiguranja ili povraćaj premija osiguranja isplati u gotovini u slučaju da je u pitanju veliki iznos.
- Veliki iznosi osiguranja za više polisa osiguranja koje su sklopljene u kraćem vremenskom periodu, plaćaju se u gotovini.
- Postoji sumnja da su polise osiguranja zaključene na lažna imena, na imena drugih lica ili su prijavljene lažne adrese.
- Jedno lice je vlasnik većeg broja polisa kod različitih osiguravajućih društava, naročito ukoliko su ugovori o osiguranju sklapani u kraćem vremenskom periodu.

- Za sve one obveznike koji ne poštuju ili prekrše odredbe Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma predviđene su prekršajne kazne od 1.000 do 20.000 EUR.

Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma

Adresa: Novaka Miloševa bb
81000 Podgorica
Crna Gora
Telefon: 020 210 025
Fax: 020 210 086
Email: spn@uspn.co.me
Web sajt: aspn.gov.me/uprava

"Twinning light projekat EU
kojim rukovodi Delegacija EU u Crnoj Gori"